

Justitiedepartementet
Ju2026/00351

Yttrande

Stockholm 2026-05-27

Betänkandet Ökade möjligheter till tillgångsinriktad brottsbekämpning (SOU 2026:10)

Svensk Försäkring har beretts tillfälle att lämna yttrande över ovan refererade betänkande och vill framföra följande synpunkter.

Den systematiska och organiserade brottsligheten påverkar många delar av samhället, inklusive försäkringsbranschen, och dess utbredning har blivit alltmer omfattande. Svensk Försäkring ser därför positivt på att myndigheter nu lättare och snabbare ska få spåra, säkra och förverka egendom som har sitt ursprung i brottslig verksamhet. Även försäkringsbranschen hanterar varje år ett stort antal utbetalningar och är därför i behov av både verktyg och information från myndigheter för att undvika betalningar som på ett eller annat sätt blir en del av den kriminella ekonomin. Tyvärr noteras att utredaren över huvud taget inte har berört detta behov. Som vi har påtalat i flertal remissvar har regeringen än så länge inte tagit något samlat grepp för att öka informationsflödet till försäkringsbranschen.

En närliggande problematik kopplad till kriminellas tillgångar rör de ytterst begränsade möjligheterna som ett försäkringsföretag har att vägra en konsument att försäkra viss egendom, även om företaget får information om att egendomen utgör en del av den kriminella ekonomin. Ett försäkringsföretag får nämligen inte, på grund av kontraheringsplikten i försäkringsavtalslagen, vägra en konsument att teckna exempelvis en hemförsäkring som det normalt tillhandahåller allmänheten, om det inte finns särskilda skäl för vägran. Det är i dag därför oftast inte möjligt att neka en konsument att teckna en sådan försäkring enbart för att det finns en misstanke om att försäkringen ska användas för att dölja egendomens ursprung. Detta är inte alls i linje med branschens kontrollarbete mot den kriminella ekonomin, och det kan inte heller vara regeringens uppfattning att försäkringsföretag ska tvingas ingå försäkringsavtal i dessa situationer. Enligt Svensk Försäkring bör det därför tydligare framgå av försäkringsavtalslagen att endast lagliga intressen ska försäkras. Därigenom skapas en nödvändig möjlighet att undantagsvis göra avsteg från kontraheringsplikten. En sådan ändring skulle dessutom bidra ytterligare till det mer tillgångsinriktade arbetet för att trycka tillbaka de kriminella.

Vidare finns, som Svensk Försäkring påtalat för utredaren, vissa brister när det gäller registerhanteringen av beslag hos främst Polismyndigheten. Bristerna består framför allt av att uppgifter om den säkrade egendomen inte registreras tillräckligt noggrant (se sidan 872 i betänkandet för mer information). Bristerna förefaller, som utredaren konstaterar, bero på den mänskliga faktorn, men de drabbar likväl försäkringsföretagen. För när egendomen inte registreras korrekt av Polismyndigheten kan det bland annat innebära att egendom som stulits förverkas. Förutom att det får till följd att försäkringsföretag betalar ut försäkringsersättning vid en stöld trots att egendomen faktiskt har påträffats, leder det även till att målsägande eller försäkringsföretag, när de har övertagit äganderätten, inte får tillbaka sin egendom. Det är därför viktigt att de brottsbekämpande myndigheter förbättrar sin registerhantering.

Svensk Försäkring

Mats Galvenius

Ronja Wildenstam